

Singer Laren verbindt kunsten onder groendak

Singer Laren verbindt als museum én theater verschillende kunsten aan elkaar onder één dak. Een groendak wel te verstaan, fungerend als beeldentuin en voor iedereen toegankelijk. Want dat is wat Singer Laren wil zijn: een laagdrempelige culturele instelling met een duurzame, groene uitstraling.

Toen Evert van Os zo'n 3,5 jaar geleden aantrad als de nieuwe directeur van Singer Laren lagen er al uitgetekende plannen klaar voor de afbraak van het in slechte staat verkerende oude theater en de bouw van een nieuw theater. 'Ook lag vast dat de nieuwbouw een daktuin zou krijgen', herinnert hij zich, 'maar die was nog niet ingevuld. Ik ben toen samen met de architect naar Hummelo gereden om persoonlijk de internationaal vermaarde tuinarchitect Piet Oudolf te vragen een ontwerp voor onze bestaande tuin én de nieuwe daktuin te maken.' Verantwoordelijk voor de realisatie van de nieuwbouw is IBB Kondor; het ontwerp is van de hand van Oscar Vos van architectenbureau KRFT. Hij verbindt het nieuwe theater aan het museum met één gezamenlijke transparante entree. 'Bij binnenkomst word je direct geconfronteerd met de veelzijdigheid van Singer Laren', aldus Van Os. 'Ook niet onbelangrijk: tuin, daktuin, onze horeca en de museumwinkel zijn vrij toegankelijk voor alle publiek, dus ook niet betalende bezoekers. We willen laagdrempelig zijn en dat ook uitstralen. De gedachte hierachter is dat mensen die dat anders niet zo snel zouden doen, wanneer ze eenmaal binnen zijn geïnspireerd raken en misschien wel een kaartje willen kopen voor ons museum of theater.'

Ondergrondse tunnel

Overigens krijgt Singer Laren feitelijk twee daktuinen. Het tweede 'dak' ligt op een ondergrondse tunnel onder de bestaande beeldentuin op maaiveldniveau achter het museum en theater. De tunnel wordt door het personeel gebruikt voor onder andere de ontsluiting van het kunstendepot en de aan- en afvoer van producten voor de horeca. Van Os: 'Tot voor kort gebeurde dit allemaal via ruimten waar ook het publiek zich bevindt. Dat kon een beetje rommelig ogen.' De beelden in de beeldentuin blijven, maar voor het overige wordt ook deze tuin naar het ontwerp van Oudolf opnieuw ingericht. 'Ik heb gekozen voor een vaste plantentuin met siergrassen en bloeiende planten', vertelt hij desgevraagd, 'zodat er door alle seizoenen heen vrijwel altijd iets te beleven valt. Maar het geheel mag niet te hoog groeien, want de bezoeker moet zicht blijven houden op de tentoongestelde kunst.'

Tuin en daktuin passen in de groene omgeving van Laren en zijn daar een voortzetting van. De daktuin is op zijn beurt weer een voortzetting van de beeldentuin. Dus mét beelden en mét een soortgelijke begroeiing. De daktuin loopt overigens ook voor en langs het gebouw

Beeldendaktuin

Larense perceeleigenaren dienen hemelwater op eigen terrein te verwerken

door. Deze gedeelten zijn niet toegankelijk voor het publiek, maar zijn voorzien van serieuze heesters zodat het groen toch goed zichtbaar is. Hiermee versterkt Singer Laren het gewenste beeld van een laagdrempelige culturele instelling met een duurzame, groene uitstraling. Oudolf hoopt met zijn ontwerp een extra waarde mee te geven aan de kunsten die Singer Laren het publiek biedt. 'Ik hoop dat ze ook voor de tuin zullen komen. Niet één keer, maar het hele jaar door, omdat er altijd iets te beleven valt. Daar is de begroeiing op uitgekozen.'

Afkoppelingseis

De architect moet bij het tekenen van de nieuwbouw een vooruitziende blik hebben gehad. Of waren het misschien zijn opdrachtgevers? Hoe dan ook, de daktuin is een gouden greep gebleken. Bijna een jaar na een verschrikkelijk noodweer in 2014 waarbij het halve dorp onderliep, stelde de gemeente Laren in mei 2015 een Beleids- en Actieplan Wateroverlast vast, in februari 2016 gevolgd door een Verordening op de Afvoer van Hemelwater. Het Beleids- en Actieplan schrijft voor dat perceeleigenaren het hemelwater op eigen terrein dienen te verwerken, tenzij ze aantonen dat dit niet haalbaar en redelijk is. Dit geldt óók voor particulieren en óók voor bestaande bebouwing. De Verordening voorziet zelfs in juridische mogelijkheden om wie niet meewerkt alsnog te kunnen dwingen.

De twee daktuinen van Singer Laren zijn aangelegd volgens de normen van Leven op Daken door de LOD-partners Mastum Daksystemen en Van der Tol Hoveniers. Nu wil het toeval dat algemeen directeur Rob Franken van dit laatste bedrijf in Laren woont en zelf per 1 oktober dit jaar als één van de eersten in het dorp met de daadwerkelijke uitvoering van de afkoppelingseis wordt geconfronteerd. Maar uit de mond van Franken zal niemand ooit een kwaad woord horen over gemeenten die maatregelen nemen om de druk op het riool te verminderen. Dus ook niet over Laren, die een ware voorloper op dit gebied is. Van der Tol, en dus ook Franken, vent de waterterughoudende werking van groendaken juist graag uit. 'De dakopbouw van Leven op daken bestaat uit een twee keer verkleefde waterdichte onderlaag met daarop respectievelijk een water bufferend element, een systeemfilter en substraat kan heel veel regenwater vasthouden. Een eventueel overschot aan regenwater dat niet kan worden gebufferd, voeren we af naar infiltratiekratten onder het gazon in de beeldentuin. Die fungeren als loze ruimtes die gedurende langere tijd het hemelwater kunnen bufferen. Van hieruit sijpelt het water vervolgens langzaam in de grond weg. Als we het goed aanpakken – ik zelf thuis ook – dan hebben we in Laren straks weinig of zelfs helemaal geen problemen meer met overstromingen.' *L*